

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/66/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200373
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5823200373.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX, a otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, zastúpený: JUDr. Adriana Paneková, advokátka so sídlom Miestneho priemyslu 1140, Námestovo, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 3P/11/2023-133 zo dňa 1. júna 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 3P/11/2023-133 zo dňa 1. júna 2023 v napadnutých výrokoch I., III. a IV. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 7P/58/2013-45 zo dňa 10.03.2014, v časti výroku I. rozsudku tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 200 Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od 02.03.2023; výrokom II. vo zvyšnej časti návrh matky zamietol; výrokom III. povolil otcovi splácať zameškané výživné za obdobie od 02.03.2023 do 01.06.2023 vo výške 218,71 Eur v mesačných splátkach po 50 Eur, splatných spolu s bežným výživným, a to k rukám matky maloletej; výrokom IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd citujúc § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 65 ods. 1 zákona o rodine, § 75 ods. 1 zákona o rodine, § 78 ods. 1 zákona o rodine, § 77 ods. 1 zákona o rodine, § 78 ods. 1 zákona o rodine, mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Na strane maloletej ako aj oboch rodičov došlo podľa okresného súdu k podstatnej zmene pomerov. Maloletá v dobe posledného rozhodovania súdu o výživnom bola žiačkou základnej školy, v súčasnosti je študentkou vyššieho stupňa vzdelávania, a to strednej školy, ktorú navyše navštevuje v mieste mimo jej bydliska, kde v súvislosti s týmito skutočnosťami došlo k zmene a k zvýšeniu výdavkov na maloletú. Samotná zmena vyššieho stupňa vzdelávania pri maloletej bez ďalšieho zakladá kvalifikovanú zmenu pomerov na jej strane. Matka v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom poberala rodičovský príspevok cca vo výške 260 Eur mesačne, aktuálne zarába 650 Eur mesačne v čistom. Otcovi sa zvýšil čistý mesačný príjem zo sumy 350 Eur na sumu 1.500 Eur v čistom a pribudli mu dve vyživovacie povinnosti. Celkové náklady maloletej okresný súd ustálil na sumu 430,59 Eur za situácie, kedy otec sa s maloletou nestretáva, nekontaktuje, ani sa nad rámec stanoveného výživného nijakým spôsobom nepodieľa na

starostlivosti o maloletú, dospel k záveru, že zvýšené výživné vo výške 200 Eur mesačne zodpovedá majetkovým možnostiam ako aj schopnostiam otca. Opodstatnené výdavky otca okresný súd ustálil na sume 708,11 Eur, zohľadnil aj jeho vyživovaciu povinnosť vo výške 200 Eur mesačne k ďalším dvom maloletým deťom určenú súdnym rozhodnutím, aj keď táto položka by sa mohla javiť ako otázna, keďže s matkou maloletých detí žijú v spoločnej domácnosti, a teda otec zabezpečuje o maloleté deti rovnakú starostlivosť ako ich matka. Matka žiadala priznať dlžné výživné späťne od 01.09.2022 (návrh podala až 02.03.2023), čo odôvodnila nedostatkom času spôsobeným zdravotnými problémami. V uvedenom argumente okresný súd nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznať výživné aj pred podaním návrhu, a preto v tejto časti návrh na zvýšenie výživného matky zamietol. Dlžné výživné ustálil súd prvej inštancie od 02.03.2023 do 01.06.2023 v celkovej sume 218,71 Eur, ktoré umožnil otcovi splácať v splátkach, keďže prihladol na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti otca a výšku jeho mesačného príjmu. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP.

3. Proti výrokom I. a výroku III. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec. Navrhol odvolaciemu súdu, aby rozhodnutie prvého stupňa zmenil tak, že návrh matky zamietne. Otec uviedol, že za opodstatnené výdavky maloletej na základe vykonaného dokazovania je potrebné vyhodnotiť výdavky, ktoré predstavujú sumu 312,50 Eur mesačne, nie ako to uviedol okresný súd v odseku 18 napadnutého rozhodnutia 430,59 Eur. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd podľa jeho názoru dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam vo vzťahu k vyčísleniu oprávnených nákladov na maloletú. Otec uviedol, že akceptuje výdavky len čo sa týkajú maloletej, teda internát 30 Eur mesačne, obedy 60 Eur mesačne, cestovné 45 Eur mesačne, vreckové na raňajky a na večere v sume 20 – 25 Eur týždenne, okuliare 200 Eur ročne, stužková 70 Eur ročne, školské potreby 12 Eur mesačne, zošity a uniforma, elektrina 51 Eur mesačne, internet 10 Eur mesačne, drogériu nie vo výške 50 Eur mesačne, ale v sume 30 Eur mesačne, stravu vo výške 300 Eur mesačne, kúrenie vo výške 800 Eur ročne, vodu vo výške 56,48 Eur mesačne, smeti vo výške 97,12 Eur ročne, pričom v prepočte na jednu osobu, teda maloletú, lebo v domácnosti žijú štyria ľudia a takisto v prepočte aj na 8 dní (4 víkendy), pretože maloletá je zvyšok dní v mesiaci na internáte, ide o náklady vo výške cca 20 Eur, spolu teda náklady maloletej predstavujú 312,50 Eur. Rovnako podľa otca súd prvej inštancie dospel vykonaným dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam, pokiaľ konštatoval, že jeho príjem vzrástol zo sumy 350 Eur v čistom na sumu 1.500 Eur v čistom. Táto skutočnosť nie je pravdivá, pretože pracuje pre spoločnosť Hern s.r.o. v Námestove ako živnostník od apríla 2013, preto nie je pravdou, že jeho príjem bol 350 Eur v čistom. Jeho príjem je približne konštantný od jeho nástupu do práce a pohybuje sa v priemere okolo 1.350 Eur v hrubom bez odpočítania nákladov.

4. Otec v odvolaní namietal, že okresný súd v prvom rade vykonaným dokazovaním nedostatočne zistil jeho príjem a nesprávne ho vyhodnotil. Za rok 2022 vystavil faktúry v celkovej hodnote 20.717,09 Eur, čo v priemere predstavovalo za rok 2022 sumu 1.726,42 Eur. Od tejto sumy odpočítal súd prvej inštancie iba odvody do zdravotnej poisťovne vo výške 79,31 Eur a do sociálnej poisťovne vo výške 187,78 Eur, čo predstavovalo za rok 2022 priemernú sumu 1.459,33 Eur. Za rok 2023 vystavil faktúry vo výške 10.940,87 Eur, teda priemerne za mesiac vo výške 1.562,98 Eur s tým, že odvod do zdravotnej poisťovne bol vo výške 85 Eur a do sociálnej poisťovne 201 Eur, čo predstavuje mesačne sumu 1.276,98 Eur. Súd prvej inštancie však nevzal do úvahy, že z vyfakturovaného príjmu musí zaplatiť aj ďalšie nevyhnutné náklady spojené s prevádzkou živnosti, teda nejde o jeho čistý príjem tak, ako to vyhodnotil okresný súd. Raz za rok si musí zaplatiť školenie 60 Eur potrebné k výkonu živnosti, musí si zabezpečiť pracovnú obuv minimálne 2x do roka vo výške 100 Eur, pracovné oblečenie min. 2x ročne montérky vo výške 100 Eur a min. ročne 4 tričky po 5 Eur, teda 20 Eur ročne. Sám si musí zakupovať pracovné náradie, brúsku v hodnote 500 Eur minimálne raz za 3 roky a bežné pracovné pomôcky v hodnote 200 Eur ročne. Do práce dochádza autom, pohonné hmoty sú približne 100 Eur za mesiac, strava v zariadení zamestnávateľa v hodnote 5 Eur za jeden obed, čo si tiež uplatňuje v rámci nákladov živnosti, t.j. 100 Eur za mesiac. Súd prvej inštancie nezobral do úvahy skutočné náklady, ktoré sú spojené nutne s prevádzkovaním živnosti a svojvoľne si založil svoje rozhodnutie na sume priemerného zárobku 1.500 Eur mesačne, čo po odrátaní ním uvedených nákladov predstavuje sumu 1.000 Eur mesačne.

5. Otec v odvolaní tiež uviedol, že žije spolu s priateľkou a spoločnými deťmi v rodinnom dome, ktorý patrí jeho matke, ktorej prispievajú na nájom sumou 200 Eur mesačne a sumou 200 Eur za služby spojené s užívaním domu. Jeho priateľka je aktuálne nezamestnaná, poberá podporu v nezamestnanosti vo výške 200 Eur mesačne a 120 Eur prídavky na dve deti, teda ich spoločný príjem je vo výške 1.320 Eur. Uviedol síce, že priateľke platí výživné v sume 237 Eur aj napriek tomu, že žije v spoločnej domácnosti

s priateľkou, avšak exekučný titul, ktorým bolo toto výživné určené, doposiaľ nebol zrušený. Priateľka z tohto výživného uhrádza náklady spoločnej domácnosti. Ďalšími nákladmi sú električka vo výške 125 Eur, voda vo výške 25 Eur, kanalizácia vo výške 20 Eur, telefón vo výške 22 Eur, internet 10 Eur, splátka úveru 240 Eur, strava vo výške 400 Eur, náklady na kúrenie vo výške 2.000 Eur ročne, poistenie domu 150 Eur ročne, daň vo výške 150 Eur ročne, PZP vo výške 120 Eur ročne. Okrem toho má problémy so zrakom, pričom s pomôckami na korekciu zraku má náklady vo výške 200 Eur ročne. So zrakom má problém aj jeho syn, ktorému sa každoročne zakupujú okuliare cca vo výške 80 Eur. Jeho dcéra H. bola operovaná na srdce, a preto dvakrát do roka navštevujú kardiologickú ambulanciu v Bratislave, teda i sú náklady na cestu cca 100 Eur ročne. Suma nákladov mesačne predstavuje sumu 1.468,66 Eur. Tým, že jeho partnerka prišla o prácu, rodina sa dostala do finančnej núdze, preto pokrývajú len základné životné potreby.

6. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý zotrval na svojich predošlých vyjadreniach.

7. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, preto ho v napadnutých výrokoch I., III. a súvisiacom výroku IV. potvrdil ako vecne správne cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

8. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku je koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Len na zdôraznenie vecnej správnosti záverov súdu prvej inštancie, odvolací súd považuje za podstatné sa potom vyjadriť osobitne len k niektorým odvolacím dôvodom otca, v ostatnom poukazuje na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Vo vzťahu k predmetnej veci odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumie sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností,

ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolani. Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia.

11. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods.1 zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti.

12. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto potrebné zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov.

13. V prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa z hľadiska jeho súčasných odôvodnených potrieb, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloleté dieťa doposiaľ plne odkázané, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 zákona o rodine), porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 7P/58/2013-45 zo dňa 10.03.2014. Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním okresného súdu, že v konaní bola preukázaná podstatná zmena pomerov maloletého dieťaťa odôvodňujúca zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, na ktorú okresný súd podľa odvolacieho súdu správne reflektoval svojím rozhodnutím o zvýšení vyživovacej povinnosti otca. Otec v konaní pred súdom prvej inštancie nespochybňoval matkou vyčíslené náklady maloletého dieťaťa, zároveň bol ochotný podieľať sa na ich úhrade zvýšeným výživným vo výške 150 Eur mesačne (zápisnica o pojednávaní dňa 01. júna 2023, čl. 132 spisu okresného súdu). V rámci odvolacieho konania namietať dôvodnosť zvýšenia svojej vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, a žiadal aby odvolací súd návrh matky v celom rozsahu zamietol, pričom spochybnil svoje možnosti podieľať sa na výžive maloletej sumou 200 Eur mesačne, pretože to neumožňuje jeho príjem a spochybnil aj ustálenie opodstatnených výdavkov maloletého dieťaťa súdom prvej inštancie.

14. Odvolací súd k námietkam otca týkajúcim sa podľa neho nesprávnej špecifikácie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa uvádza, že v konaniach o výživnom pre maloleté deti je síce potrebné dôsledne zistiť odôvodnené potreby maloletých, avšak to v sebe nezahŕňa povinnosť podrobne

dokazovať a následne presne matematicky vyjadrovať každý jeden bežný výdavok na dieťa (napríklad strava, drogéria, bežné lieky, oblečenie a obuv, školské potreby, trávenie voľného času, mimoriadne výdavky a pod.). Od poslednej úpravy výživného na maloletú uplynulo viac ako 10 rokov a je nepochybné, že pomery na strane maloletej sa podstatne zmenili. Došlo k zvýšeniu výdavkov maloletej jednak z objektívneho dôvodu, všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov (cien tovarov a služieb) a jednak zo subjektívnych dôvodov, a to fyzického, fyziologického, kultúrneho a psychického rastu, čo býva spojené nielen s nákladmi na stravu, bežné ošatenie, mimoškolské aktivity a ďalšie potreby, ale ktoré sa prejavili aj vo zvýšených nákladoch na výživu. Odvolací súd pre komplexnosť posúdenia uvádza, že len vo svetle „valorizačnej klauzuly“, výživnému určenému na maloletú vo výške 125 Eur, aktuálne (v roku 2024) zodpovedá výživné vo výške 184,09 Eur (zdroj: <https://www.ineko.sk/kalk.html>). Výraznou zmenou na strane maloletej je zmena štúdia, ktorá je rozhodovacou praxou všeobecne prijímaná za zmenu pomerov odôvodňujúcich zvýšenie vyživovacej povinnosti a výdavky spojené so vzdelaním, na ktorom by mal mať aj otec ako osoba povinná výživou prioritný záujem, sú natoľko zrejmom položkou, že na ne treba bez pochyby prihliadať. Maloletá je študentkou strednej školy mimo miesta svojho bydliska, v čase posledného rozhodovania bola žiačkou 1. triedy základnej školy. V spojitosti s touto zmenou došlo k zvýšeniu nákladov maloletej nielen v súvislosti so školskými pomôckami, cestovaním, ale aj internátom, mimoškolskými aktivitami a ďalšími odôvodnenými potrebami. Odvolací súd poznamenáva, že bežné potreby maloletej, nevybočujúce z rámca potrieb iných detí v tomto veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, tak ako boli deklarované matkou maloletej, je možné považovať za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ju osobitne dokazovať. Odvolaciemu súdu je zo spisového materiálu zrejmé, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie aj vo vzťahu k výdavkom maloletej na bývanie v domácnosti matky, ktoré pomernou časťou správne premietol do opodstatnených výdavkov maloletej. Ak otec vo svojej odvolacej argumentácii tvrdil, že maloletá sa v domácnosti matky zdržiava len 8 dní v mesiaci čomu má zodpovedať suma 20 Eur mesačne, odvolací súd sa s jeho argumentom nestotožnil a pripomína, že maloletá ako študentka strednej školy trávi v domácnosti matky okrem víkendov, minimálne aj prázdniny a sviatky.

15. Odvolací súd sa stotožnil aj s úvahami súdu prvej inštancie týkajúcimi sa posúdenia zmeny majetkových pomerov otca ako povinného z vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie správne ustálil príjem otca a jeho majetkové pomery, pričom zisteným pomerom otca zodpovedá určené výživné pre maloleté dieťa, a to aj po zohľadnení odôvodnených výdavkov otca, jeho ďalších vyživovacích povinností a skutočnosti, že otec sa nad rámec výživného žiadnym iným spôsobom nepodieľa na výchove a výžive maloletej. Porovnávajúc príjmové pomery otca je zrejmé, že od posledného rozhodnutia súdu došlo k zmene pomerov na jeho strane. Otec v čase posledného rozhodnutia súdu upravujúceho vyživovaciu povinnosť dosahoval podľa vlastného vyjadrenia na pojednávaní, pričom bol poučený, že pred súdom je povinný vypovedať pravdivo, príjem zo živnosti vo výške od 320 do 350 Eur mesačne (zápisnica o pojednávaní zo dňa 12.02.2014 v konaní vedenom pod sp.zn. 7P/58/2013, rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 7P/58/2023-45 zo dňa 10. Marca 2014). V aktuálnom konaní okresný súd ustálil príjem otca na sume cca 1 500 Eur mesačne, ktorú sumu otec v odvolaní namietal, tvrdiac svoj čistý príjem vo výške 1 000 Eur mesačne. Otec zároveň tvrdil, že okresný súd pri výpočte jeho čistého príjmu nezohľadnil výdavky spojené s vykonávaním samostatnej zárobkovej činnosti.

16. Odvolací súd pre úplnosť k príjmu otca uvádza skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisového materiálu, že v období január 2022 – december 2022 bol priemerný príjem otca 1 726,42 Eur mesačne (január 2022 – 1 428,95 Eur, február 2022 – 2 029,85 Eur, marec 2022 – 2 137,08 Eur, apríl 2022 – 2 016,06 Eur, máj 2022 – 1 567,87 Eur, jún 2022 – 1 623,66 Eur, júl 2022 – 1 463,30 Eur, august 2022 – 1 106,22 Eur, september 2022 – 1 646,72 Eur, október 2022 – 1 808,90 Eur, november 2022 – 2 124,41 Eur, december 2022 – 1 464,07 Eur, výpisy z účtu otca, čl. 74 - 100 spisu okresného súdu). Po odpočítaní odvodov do sociálnej (január 2022 – 87,54 Eur, február 2022 – marec 2022 po 187,78 Eur mesačne, apríl 2022 – 127,18 Eur, máj 2022 – december 2022 po 187,78 Eur mesačne, výpisy z účtu otca, čl. 74 - 100 spisu okresného súdu) a zdravotnej (január 2022 – 0 Eur, február 2022 – december 2022 po 79,31 Eur mesačne, výpisy z účtu otca, čl. 74- 100 spisu okresného súdu) poisťovne bol čistý príjem otca vo výške 1 479,35 Eur mesačne (príjem 20 717,09 Eur – odvody so sociálnej poisťovne 2 092,52 Eur – odvody do zdravotnej poisťovne 872,41 Eur = 17 752,16 Eur/12 mesiacov = 1 479,35 Eur), zároveň v tomto roku bol otcovi vyplatený jednorazovo daňový bonus vo výške 828,86 Eur. Za mesiace január 2023 - máj 2023 bol priemerný príjem otca 1 583,82 Eur mesačne (január 2023 – 1 548,76 Eur, február 2023 – 1 950,29 Eur, marec 2023 – 1 643,46 Eur, apríl 2023 – 1 616,60 Eur, máj 2023 – 1 159,99 Eur, výpisy

z účtu otca, čl. 74- 100 spisu okresného súdu), po odpočítaní odvodov do sociálnej (január – 187,78 Eur, február – máj po 200,72 Eur mesačne) a zdravotnej (január – 79,31 Eur, február – máj po 84,77 Eur mesačne) poisťovne bol čistý príjem otca vo výške 1 302,01 Eur mesačne (príjem 7 919,10 Eur – odvody so sociálnej poisťovne 990,66 Eur – odvody do zdravotnej poisťovne 418,39 Eur = 6 510,05 Eur/5 mesiacov = 1 302,01 Eur), otcovi bol vyplatený daňový bonus vo výške 1 151,98 Eur. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie ani v priebehu odvolacieho konania otec výdavky, nevyhnutné na dosahovanie jeho príjmu (ako sám tvrdí), nepreukázal, či už daňovými priznaniami, peňažným denníkom alebo inými dokladmi, preto súd prvej inštancie správne vychádzal z preukázaných príjmov a výdavkov otca a hoci určil príjem otca cca vo výške 1 500 Eur, namiesto presnej sumy, nešlo vo výsledku o takú nesprávnosť/nepresnosť, pre ktorú by mal odvolací súd korigovať rozhodnutie súdu prvej inštancie.

17. Odvolacia argumentácia zo strany otca ohľadne jeho neschopnosti plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletej vo zvýšenej sume je podľa názoru odvolacieho súdu ovplyvnená subjektívnym vnímaním vlastnej životnej situácie, ktorá bráni otcovi objektívne posúdiť rozsah odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa preukázaných v priebehu konania na súde prvej inštancie. Odvolací súd zvyrazňuje, že zvýšená vyživovacia povinnosť nedosahuje ani 16% z ustáleného čistého mesačného príjmu otca (1 479,35 Eur mesačne/200 Eur = 13,52%; 1 302,01 Eur mesačne/200 Eur = 15,36%), zo strany otca neboli predložené žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať zvýšeným výživným ako ho určil súd prvej inštancie a odvolací súd zároveň dodáva, že otec je povinný vyvíjať primeranú snahu o zabezpečenie si adekvátneho zdroja príjmu a primerane prispôsobiť svoj osobný život tak, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť k všetkým svojim maloletým deťom.

18. Otec v rámci odvolacieho konania poukazoval na svoje príjmy v mesiacoch jún 2023 – august 2023 (1 516,34 Eur, 1 033,77Eur, 1 438,40 Eur). S ohľadom na už vyššie uvedené, tieto okolnosti neovplyvnili rozhodnutie odvolacieho súdu, preto odvolací na ďalšie dôkazy v rámci odvolacieho konania neprihliadol.

19. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie vo vyvolanom odvolacom konaní odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

20. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., III. a súvisiacom výroku IV. o trovách konania potvrdil ako vecne správne cez úpravu v § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu cez úpravu v § 387 ods. 2 CSP.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP, aplikujúc ustanovenie § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.